6. Složitější algoritmy, rekurze

BAB37ZPR – Základy programování

Stanislav Vítek

Katedra radioelektroniky
Fakulta elektrotechnická
České vysoké učení v Praze

Přehled témat

- Část 1 – Příklady s využitím rekurze

P6.1 Umocňování

P6.2 Součet pole

P6.3 Řetězec pozpátku

P6.4 Detekce palindromu

P6.5 Číselné soustavy

P6.6 Permutace

P6.7 Mince

P6.8 Hanojské věže

Část I

Příklady s využitím rekurze

Rekurze

- **Rekurze** = odkaz na sama sebe, definice za pomoci sebe sama
- **Rekurzivní funkce** = funkce volá sama sebe (i nepřímo)
- Je to hlavně způsob přemýšlení o řešení problémů
    - Řešení problému za pomoci řešení jednodušší varianty téhož problému
    - O menší instance se nemusíme příliš starat, musíme ale dodržovat **pravidla**
- Obvykle elegantní × je potřeba hlídat efektivitu

Rekurze bývá paměťově náročná.

Pravidla pro správné použití rekurze

1. Dostatečně jednoduché vstupy musíme vyřešit přímo.
2. Rekurzivní volání musí být v nějakém smyslu jednodušší než je aktuální problém.

I. Příklady s využitím rekurze

P6.1 Umocňování

P6.2 Součet pole

P6.3 Řetězec pozpátku

P6.4 Detekce palindromu

P6.5 Číselné soustavy

P6.6 Permutace

P6.7 Mince

P6.8 Hanojské věže

Přímá definice

$$x^n = \Pi_{i=1}^{n} x = \underbrace{x \cdot x \cdot \dots \cdot x}_{n\text{-krát}}$$

Rekurzivní definice

$$x^0 = 1$$
$$x^{n+1} = x\,x^n \qquad \text{for } n > 0$$

Anatomie rekurze

- Základní / bázový případ *(base case)*
- Převedení problému na jednodušší
- Odkaz na sebe / Rekurzivní volání

P6.1 Umocňování (2/3)

- Iterativně

```
>>> def power_iterative(x,n):
...     prod=1.0
...     for i in range(n): prod*=x
...     return prod
...
>>> power_iterative(2.0,10)
1024.0
```

- Rekurzivně

```
>>> def power_recursive(x,n):
...     if n<=0: return 1.0
...     return x*power_recursive(x,n-1)
...
>>> power_recursive(2.0,10)
1024.0
```

- Iterativně

```
>>> def power_iterative(x,n):
...     prod=1.0
...     for i in range(n): prod*=x
...     return prod
...
>>> power_iterative(2.0,10)
1024.0
```

- Rekurzivně

```
>>> def power_recursive(x,n):
...     if n<=0: return 1.0
...     return x*power_recursive(x,n-1)
...
>>> power_recursive(2.0,10)
1024.0
```

Umocňování

- Přímočará verze

```
>>> def power_recursive(x,n):
...     if n<=0:
...         return 1.0
...     return x*power_recursive(x,n-1)
...
>>> power_recursive(2.0,10)
1024.0
```

- Stručnější verze

```
>>> def power_recursive2(x,n):
...     return x*power_recursive2(x,n-1) if n>0 else 1.0
...
>>> power_recursive(2.0,10)
1024.0
```

Volte verzi, která je pro vás čitelnější.

Umocňování

- Přímočará verze

```
>>> def power_recursive(x,n):
...     if n<=0:
...         return 1.0
...     return x*power_recursive(x,n-1)
...
>>> power_recursive(2.0,10)
1024.0
```

- Stručnější verze

```
>>> def power_recursive2(x,n):
...     return x*power_recursive2(x,n-1) if n>0 else 1.0
...
>>> power_recursive(2.0,10)
1024.0
```

Volte verzi, která je pro vás čitelnější.

Odbočka: Volání funkcí

Co už víme o tom, jak probíhá volání funkcí?

- Zásobník volání (call stack)
  - hodnoty lokálních proměnných a parametrů
  - návratová adresa (kam se máme vrátit)

Vztah rekurze a iterace

- každý rekurzivní program je možno přepsat jako iterativní za pomoci zásobníku
- (explicitní) zásobník zde simuluje zásobník volání funkcí
  - hodnoty lokálních proměnných
  - kde jsme byli (v původní funkci)
- často, ale ne vždy, se dá zjednoduši

I. Příklady s využitím rekurze

P6.1 Umocňování

P6.2 Součet pole

P6.3 Řetězec pozpátku

P6.4 Detekce palindromu

P6.5 Číselné soustavy

P6.6 Permutace

P6.7 Mince

P6.8 Hanojské věže

P6.2 Součet pole – iterativně

```
>>> def sum_array(a):
...     s=0
...     for x in a:
...         s+=x
...     return s
...
>>> a=[68, 0, 61, 34, 2, 51, 29, 10, 5, 45]
>>> sum_array(a)
305
```

Šlo by to napsat bez cyklu?

P6.2 Součet pole – rekurzivně

```
>>> def sum_array_recursive(a):
...     if len(a)==0:
...         return 0
...     return a[0]+sum_array_recursive(a[1:])
...
>>> a=[68, 0, 61, 34, 2, 51, 29, 10, 5, 45]
>>> sum_array_recursive(a)
305
```

Nepřímá rekurze

- rekurzivní funkce se nemusí volat přímo, ale i skrz jinou funkci

```
>>> def even(num):
...     print("even", num)
...     odd(num-1)
...
>>> def odd(num):
...     print("odd", num)
...     if num>1:
...         even(num-1)
...
>>> even (3)
even 3
odd 2
even 1
odd 0
```

Každý cyklus lze nahradit rekurzí (1/2)

- Iterativní verze

```
>>> def count_to(n):
...     for i in range(1,n+1): print(i, end=" ")
...
>>> count_to(5)
1 2 3 4 5
```

- Rekurzivní verze

```
>>> def count_to_recursive(n):
...     count_to_recursive_inner(n,1)
...
>>> def count_to_recursive_inner(n,i):
...     if i<=n:
...         print(i, end=" "); count_to_recursive_inner(n,i+1)
...
>>> count_to_recursive(5)
1 2 3 4 5
```

Každý cyklus lze nahradit rekurzí (1/2)

- Iterativní verze

```
>>> def count_to(n):
...     for i in range(1,n+1): print(i, end=" ")
...
>>> count_to(5)
1 2 3 4 5
```

- Rekurzivní verze

```
>>> def count_to_recursive(n):
...     count_to_recursive_inner(n,1)
...
>>> def count_to_recursive_inner(n,i):
...     if i<=n:
...         print(i, end=" "); count_to_recursive_inner(n,i+1)
...
>>> count_to_recursive(5)
1 2 3 4 5
```

Každý cyklus lze nahradit rekurzí (2/2)

- Rekurzivně s vnitřní funkcí

```
>>> def count_to_recursive2(n):
...     def count_to_recursive_inner(i):
...         if i<=n:
...             print(i, end=" ")
...             count_to_recursive_inner(i+1)
...     count_to_recursive_inner(1)
...
>>> count_to_recursive2(5)
1 2 3 4 5
```

Vnitřní funkce

```
>>> def count_to_recursive2(n):
...     def count_to_recursive_inner(i):
...         if i<=n:
...             print(i, end=" ")
...             count_to_recursive_inner(i+1)
...     count_to_recursive_inner(1)
...
>>> count_to_recursive2(5)
1 2 3 4 5
```

+ Skrytí soukromých funkcí
+ Sdílení proměnných vnější funkce
– Nemožnost znovupoužití
– Nemožnost samostatného odladění

Porušení pravidel


```
>>> def wrong1(num):
...     return num*wrong1(num-1)
...
>>> wrong1(3)
Traceback (most recent call last):
  File "<stdin>", line 1, in <module>
  File "<stdin>", line 2, in wrong1
  File "<stdin>", line 2, in wrong1
  File "<stdin>", line 2, in wrong1
  [Previous line repeated 983 more times]
RecursionError: maximum recursion depth exceeded
```

Porušení pravidel

```
>>> def wrong1(num):
...     return num*wrong1(num-1)
...
>>> wrong1(3)
Traceback (most recent call last):
  File "<stdin>", line 1, in <module>
  File "<stdin>", line 2, in wrong1
  File "<stdin>", line 2, in wrong1
  File "<stdin>", line 2, in wrong1
  [Previous line repeated 983 more times]
RecursionError: maximum recursion depth exceeded
```

```
>>> def wrong2(num):
...     if num<=1:
...         return num
...
...     return 1+wrong1(num)
...
>>> wrong2(3)
Traceback (most recent call last):
  File "<stdin>", line 1, in <module>
  File "<stdin>", line 5, in wrong2
  File "<stdin>", line 2, in wrong1
  File "<stdin>", line 2, in wrong1
  File "<stdin>", line 2, in wrong1
  [Previous line repeated 982 more times]
RecursionError: maximum recursion depth exceeded
```

```
>>> def wrong2(num):
...     if num<=1:
...         return num
...
...     return 1+wrong1(num)
...
>>> wrong2(3)
Traceback (most recent call last):
  File "<stdin>", line 1, in <module>
  File "<stdin>", line 5, in wrong2
  File "<stdin>", line 2, in wrong1
  File "<stdin>", line 2, in wrong1
  File "<stdin>", line 2, in wrong1
  [Previous line repeated 982 more times]
RecursionError: maximum recursion depth exceeded
```

Porušení pravidel 3/3

```
>>> def wrong3(num):
...     if num > 1000:
...         return 1000
...     return 1+wrong3(num)
...
>>> wrong3(3)
Traceback (most recent call last):
  File "<stdin>", line 1, in <module>
  File "<stdin>", line 4, in wrong3
  File "<stdin>", line 4, in wrong3
  File "<stdin>", line 4, in wrong3
  [Previous line repeated 982 more times]
  File "<stdin>", line 2, in wrong3
RecursionError: maximum recursion depth exceeded in comparison
```

```
>>> def wrong3(num):
...     if num > 1000:
...         return 1000
...     return 1+wrong3(num)
...
>>> wrong3(3)
Traceback (most recent call last):
  File "<stdin>", line 1, in <module>
  File "<stdin>", line 4, in wrong3
  File "<stdin>", line 4, in wrong3
  File "<stdin>", line 4, in wrong3
  [Previous line repeated 982 more times]
  File "<stdin>", line 2, in wrong3
RecursionError: maximum recursion depth exceeded in comparison
```

Recursion Error

- Velikost zásobníku volání je typicky nějak omezena
- V Pythonu implicitně na 1000 volání, dá se změnit
- Překročení limitu zásobníku volání je chyba
- V Pythonu `Recursion Error`

Jinde též stack overflow

```
>>> import sys
>>> print(sys.getrecursionlimit())
1000
```

Znamená to, že nemáme při programování používat rekurzi?

- **NE!** znamená to, že ji máme používat rozumně
- Nezapomeňte, že rekurze je i způsob přemýšlení

I. Příklady s využitím rekurze

P6.1 Umocňování

P6.2 Součet pole

P6.3 Řetězec pozpátku

P6.4 Detekce palindromu

P6.5 Číselné soustavy

P6.6 Permutace

P6.7 Mince

P6.8 Hanojské věže

P6.3 Řetězec pozpátku

- Iterativně

```
>>> def reverse_iterative(s):
...     r="" # result
...     for i in range(len(s)-1,-1,-1):
...         r+=s[i]
...     return r
...
>>> print(reverse_iterative("dobry vecer"))
recev yrbod
```

- Iterativně

```
>>> def reverse_iterative(s):
...     r="" # result
...     for i in range(len(s)-1,-1,-1):
...         r+=s[i]
...     return r
...
>>> print(reverse_iterative("dobry vecer"))
recev yrbod
```

P6.3 Řetězec pozpátku 2/2

- Rekurzivně

```
>>> def rev_rec1(s):
...     if len(s)==0:
...         return ""
...     return rev_rec1(s[1:])+s[0]
...
>>> print(rev_rec1("dobry vecer"))
recev yrbod
```

- Pythonská verze

```
>>> print("dobry vecer"[::-1])
recev yrbod
```

- Rekurzivně

```
>>> def rev_rec1(s):
...     if len(s)==0:
...         return ""
...     return rev_rec1(s[1:])+s[0]
...
>>> print(rev_rec1("dobry vecer"))
recev yrbod
```

- Pythonská verze

```
>>> print("dobry vecer"[::-1])
recev yrbod
```

P6.3 Řetězec pozpátku

- Rekurzivně

```
>>> def rev_rec1(s):
...     if len(s)==0:
...         return ""
...     return rev_rec1(s[1:])+s[0]
...
>>> print(rev_rec1("dobry vecer"))
recev yrbod
```

- Pythonská verze

```
>>> print("dobry vecer"[::-1])
recev yrbod
```

I. Příklady s využitím rekurze

P6.1 Umocňování

P6.2 Součet pole

P6.3 Řetězec pozpátku

P6.4 Detekce palindromu

P6.5 Číselné soustavy

P6.6 Permutace

P6.7 Mince

P6.8 Hanojské věže

Detekce palindromu

- Palindrom je text, který má stejný význam nezávisle na směru čtení (zleva nebo zprava)
- Implementace v Pythonu je velmi jednoduchá díky triku z nimulého příkladu

```
>>> def je_palindrom_iter(slovo):
...     return slovo == slovo[::-1]
...
>>> je_palindrom_iter('ahoj')
False
>>> je_palindrom_iter('racecar')
True
>>> je_palindrom_iter('krk')
True
```

P6.4 Detekce palindromu

- Palindrom je text, který má stejný význam nezávisle na směru čtení (zleva nebo zprava)
- Implementace v Pythonu je velmi jednoduchá díky triku z nimulého příkladu

```
>>> def je_palindrom_iter(slovo):
...     return slovo == slovo[::-1]
...
>>> je_palindrom_iter('ahoj')
False
>>> je_palindrom_iter('racecar')
True
>>> je_palindrom_iter('krk')
True
```

P6.4 Detekce palindromu 2/2

- Jak na palindrom s rekurzí? Platí, že
  1. První a poslední písmeno textu jsou stejná
  2. Text mezi prvním a posledním písmenem je sám palindromem

```
>>> def je_palindrom_rek(slovo):
...     if len(slovo) <= 1:
...         return True
...     else:
...         return slovo[0] == slovo[-1] and je_palindrom_rek(slovo[1:-1])
...
>>> je_palindrom_rek('ahoj')
False
>>> je_palindrom_rek('racecar')
True
>>> je_palindrom_rek('krk')
True
```

Detekce palindromu

- Jak na palindrom s rekurzí? Platí, že
  1. První a poslední písmeno textu jsou stejná
  2. Text mezi prvním a posledním písmenem je sám palindromem

```
>>> def je_palindrom_rek(slovo):
...     if len(slovo) <= 1:
...         return True
...     else:
...         return slovo[0] == slovo[-1] and je_palindrom_rek(slovo[1:-1])
...
>>> je_palindrom_rek('ahoj')
False
>>> je_palindrom_rek('racecar')
True
>>> je_palindrom_rek('krk')
True
```

I. Příklady s využitím rekurze

P6.1 Umocňování

P6.2 Součet pole

P6.3 Řetězec pozpátku

P6.4 Detekce palindromu

P6.5 Číselné soustavy

P6.6 Permutace

P6.7 Mince

P6.8 Hanojské věže

Problém

- Převeď číslo `n` v soustavě se základem `b` na řetězec.
- $5_{10} = 101_2$ protože $1 \cdot 2^2 + 0 \cdot 2^1 + 1 \cdot 2^0 = 5$.
- Pokud $b > 10$ používáme $\mathrm{A} = 10$, $\mathrm{B} = 11, \ldots$
- Např. $2016_{10} = 7\mathrm{E}0_{16}$ protože $7 \cdot 16^2 + 14 \cdot 16^1 + 0 \cdot 16^0 = 2016$

Myšlenka řešení

- Pokud `n < b` pak vrať číslici odpovídající `n`.
- Jinak
  - Najdi `n // b` v soustavě `b`.
  - Přidej nakonec číslici odpovídající `n % b`

P6.5 Číselné soustavy

- Vrať `n` jako řetězec v číselné soustavě se základem `base`.

```
>>> def to_str(n, base):
...     assert(n>=0)
...     cislice = "0123456789ABCDEF"
...     if n < base:
...         return cislice[n]
...     return to_str(n // base, base) + cislice[n % base]
...
>>> print(to_str(5,2))
101
>>> print(to_str(2016,16))
7E0
```

- Vrať n jako řetězec v číselné soustavě se základem base.

```
>>> def to_str(n, base):
...     assert(n>=0)
...     cislice = "0123456789ABCDEF"
...     if n < base:
...         return cislice[n]
...     return to_str(n // base, base) + cislice[n % base]
...
>>> print(to_str(5,2))
101
>>> print(to_str(2016,16))
7E0
```

P6.5 Číselné soustavy 2/4

- Vrať `n` jako řetězec v číselné soustavě se základem `base`.

```
>>> def to_str(n, base):
...     assert(n>=0)
...     cislice = "0123456789ABCDEF"
...     if n < base:
...         return cislice[n]
...     return to_str(n // base, base) + cislice[n % base]
...
>>> print(to_str(5,2))
101
>>> print(to_str(2016,16))
7E0
```

- Každé rekurzivní řešení je možné napsat bez rekurze

Ale může to být těžké.

- Zde Nutnost zapamatovat si lokální proměnné v jednotlivých voláních

Například v zásobníku (stack).

```
>>> def to_str_nonrecursive(n,base):
...     cislice = "0123456789ABCDEF"
...     stack=[n] # hodnoty n
...     n//=base
...     while n>0:
...         stack+=[n]
...         n//=base
...     result=""
...     for m in stack[::-1]:
...         result+=cislice[m % base]
...     return result
...
```

- Nerekurzivní řešení bez zásobníku

```
>>> def to_str_nonrecursive2(n,base):
...     assert(n>=0)
...     cislice="0123456789ABCDEF"
...     result=""
...     while True:
...         result=cislice[n % base]+result
...         n//=base
...         if n==0: break
...     return result
...
```

- Přidávání na začátek řetězce je pomalé (lineární).
- Skrytě kvadratický algoritmus.

I. Příklady s využitím rekurze

P6.1 Umocňování

P6.2 Součet pole

P6.3 Řetězec pozpátku

P6.4 Detekce palindromu

P6.5 Číselné soustavy

P6.6 Permutace

P6.7 Mince

P6.8 Hanojské věže

P6.6 Permutace

Problém

Vytiskni všechny permutace prvků dané množiny `M`.

Myšlenka řešení

- Vezmi každý prvek m_i z `M`.
- Najdi všechny permutace prvků $M \setminus \{m_i\}$
- Ke každé na začátek přidej m_i

P6.6 Permutace – implementace 1/2

```
>>> def tisk_permutaci(m):
...     """ Vytiskne vsechny permutace prvku v 'm' """
...     tisk_permutaci_acc(m, "")
...
>>> # acc - retezec pridavany na zacatek
>>> def tisk_permutaci_acc(m, acc):
...     if len(m)==0:
...         print(acc)
...     else:
...         for i in range(len(m)):
...             tisk_permutaci_acc(m[:i]+m[i+1:], acc+m[i]+" ")
...
```

P6.6 Permutace – implementace 2/2

```
>>> tisk_permutaci(['a', 'b', 'c'])
a b c
a c b
b a c
b c a
c a b
c b a
```

I. Příklady s využitím rekurze

P6.1 Umocňování

P6.2 Součet pole

P6.3 Řetězec pozpátku

P6.4 Detekce palindromu

P6.5 Číselné soustavy

P6.6 Permutace

P6.7 Mince

P6.8 Hanojské věže

P6.7 Mince

Problém

Vypiš všechny způsoby, jak zaplatit x Kč mincemi.
Hodnoty mincí $h = \{50, 20, 10, 5, 2, 1\}$ Kč.

Myšlenka řešení

- Vyber největší minci $h_i \leq x$. Pak jsou dvě možnosti:
  - Použij h_i — zaplať $x - h_i$ pomocí $h_i, h_{i+1}, \ldots, h_n$ a přidej jednu h_i.
  - Nepoužij h_i — zaplať x pomocí $h_{i+1}, \ldots, h_n$

Mince – implementace


```
>>> def zaplat(x):
...     h=[50, 20, 10, 5, 2, 1] # hodnoty mincí sestupně
...
...     def doplat(x, m, i):
...         """ m - kolik zaplaceno v počtech mincí
...             i - kterou mincí začít """
...         if x==0:
...             vytiskni_platbu(m, h)
...         else:
...             if x >= h[i]: # zaplať minci h[i]
...                 doplat(x-h[i], m[:i] + [m[i]+1] + m[i+1:], i)
...             if i < len(h)-1: # zaplať menšími, lze-li
...                 doplat(x, m, i+1)
...     doplat(x, len(h)*[0], 0) # zacatek fce zaplat
...
```

P6.7 Mince – implementace 2/3

```
>>> def vytiskni_platbu(m,h):
...     """ m - pocty minci, h - hodnoty """
...     for j in range(len(h)):
...         if m[j]>0:
...             print("%3d*%3dKc" % (m[j],h[j]), end="")
...     print("")
...
```

P6.7 Mince – implementace 3/3)

```
>>> zaplat(12)
  1* 10Kc  1*  2Kc
  1* 10Kc  2*  1Kc
  2*  5Kc  1*  2Kc
  2*  5Kc  2*  1Kc
  1*  5Kc  3*  2Kc  1*  1Kc
  1*  5Kc  2*  2Kc  3*  1Kc
  1*  5Kc  1*  2Kc  5*  1Kc
  1*  5Kc  7*  1Kc
  6*  2Kc
  5*  2Kc  2*  1Kc
  4*  2Kc  4*  1Kc
  3*  2Kc  6*  1Kc
  2*  2Kc  8*  1Kc
  1*  2Kc 10*  1Kc
 12*  1Kc
```

Mince – rychlejší varianta


```
>>> def zaplat2(x):
...     h=[50, 20, 10, 5, 2, 1] # hodnoty minci sestupne
...
...     def doplat(x, m, i):
...         """ m - kolik zaplaceno v poctech minci
...             i - kterou minci zacit """
...         if x==0:
...             vytiskni_platbu(m, h)
...         else:
...             if x>=h[i]: # zaplat minci h[i]
...                 m[i]+=1
...                 doplat(x-h[i], m, i)
...                 m[i]-=1  # úklid
...             if i<len(h)-1: # zaplat mensimi
...                 doplat(x, m, i+1)
...     doplat(x, len(h)*[0], 0)
```

P6.7 Mince – rychlejší varianta

```
>>> zaplat2(12)
  1*  10Kc   1*   2Kc
  1*  10Kc   2*   1Kc
  2*   5Kc   1*   2Kc
  2*   5Kc   2*   1Kc
  1*   5Kc   3*   2Kc   1*   1Kc
  1*   5Kc   2*   2Kc   3*   1Kc
  1*   5Kc   1*   2Kc   5*   1Kc
  1*   5Kc   7*   1Kc
  6*   2Kc
  5*   2Kc   2*   1Kc
  4*   2Kc   4*   1Kc
  3*   2Kc   6*   1Kc
  2*   2Kc   8*   1Kc
  1*   2Kc  10*   1Kc
 12*   1Kc
```

I. Příklady s využitím rekurze

P6.1 Umocňování

P6.2 Součet pole

P6.3 Řetězec pozpátku

P6.4 Detekce palindromu

P6.5 Číselné soustavy

P6.6 Permutace

P6.7 Mince

P6.8 Hanojské věže

P6.8 Hanojské věže

Problém

Hanojská věž je matematický hlavolam, ve kterém máme tři tyče a `n` disků. Cílem hlavolamu je přesunout celou hromadu na jinou tyč.

Pravidla

1. Najednou lze přesunout pouze jeden disk.
2. Každý přesun spočívá v tom, že se vezme horní disk z jedné hromádky a umístí se na jinou hromádku, tj. disk lze přesunout pouze tehdy, je-li nejvyšším diskem na hromádce.
3. Žádný disk nesmí být umístěn na horní část menšího disku.

Poznámka: Přenesení horních `n-1` disků ze zdrojové tyče na pomocnou tyč lze opět považovat za nový problém a lze jej řešit stejným způsobem.

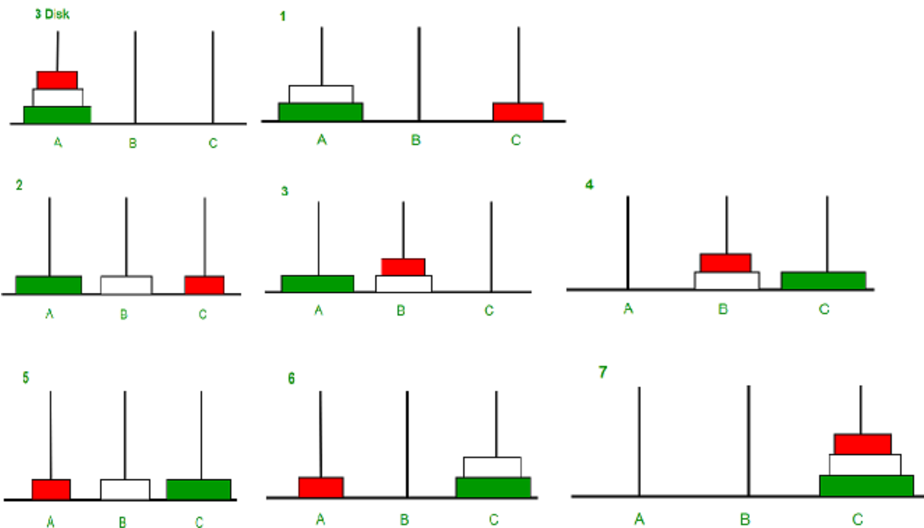
3 Disk
A
B
C
1
A
B
C
2
A
B
C
3
A
B
C
4
A
B
C
5
A
B
C
6
A
B
C
7
A
B
C

```
>>> def TowerOfHanoi(n, odkud, kam, pomoc):
...     if n==1:
...         print ("Přesouvám 1 z", odkud, "na", kam); return
...     TowerOfHanoi(n-1, odkud, pomoc, kam)
...     print ("Přesouvám", n, "z", odkud, "na", kam)
...     TowerOfHanoi(n-1, pomoc, kam, odkud)
...
>>> TowerOfHanoi(3, 'A', 'B', 'C')
Přesouvám 1 z A na B
Přesouvám 2 z A na C
Přesouvám 1 z B na C
Přesouvám 3 z A na B
Přesouvám 1 z C na A
Přesouvám 2 z C na B
Přesouvám 1 z A na B
```